Az Európai Unió
Hivatalos Lapja

HU
L sorozat

2025/1445

2025.8.1.

A BIZOTTSÁG (EU) 2025/1445 VÉGREHAJTÁSI HATÁROZATA

(2025. július 8.)

„Az élelem mindenkit megillető emberi jog! Az egészséges, méltányos és fenntartható élelmiszerrendszerekért” elnevezésű európai polgári kezdeményezésnek az (EU) 2019/788 európai parlamenti és tanácsi rendelet szerinti nyilvántartásba vétele iránti kérelemről

(az értesítés a C(2025) 4607. számú dokumentummal történt)

(Csak az angol nyelvű szöveg hiteles)

AZ EURÓPAI BIZOTTSÁG,

tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződésre,

tekintettel az európai polgári kezdeményezésről szóló, 2019. április 17-i (EU) 2019/788 európai parlamenti és tanácsi rendeletre ([1]) és különösen annak 6. cikke (3) bekezdésére,

mivel:

(1) 2025. június 13-án „Az élelem mindenkit megillető emberi jog! Az egészséges, méltányos és fenntartható élelmiszerrendszerekért” elnevezésű európai polgári kezdeményezés nyilvántartásba vétele iránti kérelmet nyújtottak be a Bizottsághoz.

(2) Az említett kérelem benyújtását megelőzően 2025. március 31-én már érkezett kérelem a Bizottsághoz „Az élelem mindenkit megillető emberi jog!” elnevezésű európai polgári kezdeményezés nyilvántartásba vétele iránt.

(3) 2025. április 29-i levelében (C(2025) 2559 final) a Bizottság az (EU) 2019/788 rendelet 6. cikkének (4) bekezdése szerint tájékoztatta a szervezői csoportot, hogy a 2025. március 31-én benyújtott, nyilvántartásba vétel iránti kérelem tekintetében teljesülnek az említett rendelet 6. cikke (3) bekezdése első albekezdésének a), d) és e) pontjában meghatározott nyilvántartásba vételi követelmények, és hogy a rendelet 6. cikke (3) bekezdése első albekezdésének b) pontja nem alkalmazandó. Mindazonáltal a Bizottság előadta azt is, hogy a kezdeményezés nem felel meg az (EU) 2019/788 rendelet 6. cikke (3) bekezdése első albekezdésének c) pontjában foglalt követelménynek. A Bizottság kifejtette, hogy a szervezők egyes javaslatai nem szólították fel a Bizottságot, hogy a Szerződések végrehajtása céljából uniós jogi aktusra irányuló javaslatot terjesszen elő.

(4) A Bizottság ezért az (EU) 2019/788 rendelet 6. cikke (4) bekezdésének első albekezdésével összhangban tájékoztatta a szervezőket arról, hogy az (EU) 2019/788 rendelet 6. cikke (4) bekezdésének második albekezdése értelmében módosíthatják a kezdeményezést a Bizottság értékelésének figyelembevételével, illetve fenntarthatják, vagy visszavonhatják az eredeti kezdeményezést.

(5) A szervezői csoport 2025. június 13-án módosított kezdeményezést nyújtott be.

(6) A szervezők a módosított kezdeményezés céljaival összhangban kifejezetten arra szólítják fel az Uniót, hogy „érvényesítse az élelemhez való jogot, és integrálja azt” az uniós jogi keretbe, amely hatással van „az élelemhez való jogra az EU-ban és azon kívül egyaránt”. A szervezők úgy vélik, hogy az Uniónak „szisztematikusan garantálnia kell az élelemhez való jogot, és elő kell mozdítania az egészséges, méltányos, humánus és fenntartható élelmiszerrendszereket”. E célok elérése érdekében a szervezők tizennégy konkrét célkitűzést határoztak meg, amelyekkel összefüggésben uniós jogi aktusok előterjesztésére vagy módosítására szólítanak fel: i. „Tisztességes élelmiszerrendszerek és demokratikus kormányzás”; ii. „A nemzeti szociális védelmi kezdeményezések támogatása”; iii. „Annak elismerése, hogy a mezőgazdasági termékek és az élelmiszerek nem közönséges áruk”; iv. „A kistermelői agroökológia és a területi élelmiszerrendszerek támogatása”; v. „A mezőgazdasági földterületek koncentrációja elleni küzdelem”; vi. „A kistermelői vetőmagrendszerek támogatása”; vii. „A GMO-k szigorú szabályozása, beleértve az új génkezelési technikákkal előállítottakat is”; viii. „Fenntartható vízgazdálkodás”; ix. „Az állatjólét megerősítése”; x. „A gyümölcs- és zöldségfogyasztás támogatása és az ultrafeldolgozott élelmiszerek szabályozása”; xi. „Fenntartható élelmiszerbeszerzés”; xii. „Érdemi élelmiszer-jelölés”; xiii. „Az élelmiszer-pazarlás megállítása”; xiv. „Az élelemhez való jog megerősítése harmadik országokban”.

([1]) HL L 130., 2019.5.17., 55. o., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2019/788/oj.

(7) A módosított kezdeményezés melléklete további részleteket tartalmaz a kezdeményezés hátteréről, tárgyáról és célkitűzéseiről. A kezdeményezés szerint az élelemhez való jog „akkor garantált, ha mindenki méltányosan és fenntartható módon hozzájut a megfelelő élelmiszerekhez”, és felsorol különböző intézkedéseket, amelyek relevánsak lehetnek a kezdeményezés célkitűzései szempontjából. A szervezők a nyilvántartásba vétel iránti kérelem részeként egy további dokumentumot is benyújtottak, amely részletesen ismerteti a kezdeményezést.

(8) A kezdeményezés első, negyedik, ötödik és hatodik célkitűzését illetően a Bizottság javaslatokat fogadhatna el a fenntartható és méltányos élelmiszerrendszerekről; a kistermelői agroökológia és a területi élelmiszerrendszerek támogatásáról; intézkedéseket javasolhatna a nemek közötti egyenlőség javítására a mezőgazdasági munkahelyeken és a generációs megújulásra vonatkozóan; és javaslatot tehetne a kistermelői vetőmagrendszerek autonómiájának támogatására irányuló rendeletre, az Európai Unió működéséről szóló szerződés (a továbbiakban: EUMSZ) 38–44. cikke alapján.

(9) A második célkitűzést illetően ebben a szakaszban nem zárható ki annak lehetősége, hogy a Bizottság az EUMSZ 153. cikke (1) bekezdésének c), j) vagy k) pontja alapján javaslatot fogad el a munkavállalók szociális védelmére és/vagy a társadalmi kirekesztés elleni küzdelemre és/vagy a szociális védelem korszerűsítésére irányuló tagállami tevékenységek támogatására és kiegészítésére vonatkozóan, amennyiben az élelmezésbiztonsági kockázatok a minimumjövedelemhez kapcsolódnak.

(10) Hasonlóképpen, a harmadik célkitűzést illetően ebben a szakaszban nem zárható ki annak lehetősége, hogy a Bizottság az EUMSZ 38–44. cikke alapján jogi aktusra irányuló javaslatot fogad el, amely elismeri, hogy a mezőgazdasági termékek és az élelmiszerek nem közönséges áruk.

(11) A hetedik célkitűzést illetően a Bizottság az EUMSZ 43. és 114. cikke, valamint 168. cikke (4) bekezdésének b) pontja alapján javaslatot fogadhatna el a GMO-k szabályozására.

(12) A nyolcadik és tizenharmadik célkitűzést illetően a Bizottság az EUMSZ 191., illetve 192. cikke alapján javaslatot fogadhatna el a fenntartható vízgazdálkodásról, illetve az élelmiszer-pazarlásról.

(13) A kilencedik célkitűzést illetően a Bizottság az EUMSZ 43. cikkének (2) bekezdése alapján javaslatot fogadhatna el az állatjólét megerősítése érdekében.

(14) A tizedik célkitűzést illetően a Bizottság az EUMSZ 168. cikkének (5) bekezdése alapján ösztönző intézkedéseket javasolhatna az egészséges és fenntartható étrendet előmozdító intézkedésekre vonatkozóan.

(15) A tizenegyedik célkitűzést illetően ebben a szakaszban nem zárható ki annak lehetősége, hogy a Bizottság az EUMSZ 114. cikke alapján javaslatot fogad el a fenntartható élelmiszer-beszerzésről.

(16) A tizenkettedik célkitűzést illetően a Bizottság az EUMSZ 114. cikke alapján javaslatot fogadhatna el az élelmiszerek jelöléséről.

(17) Végül, a tizennegyedik célkitűzést illetően ebben a szakaszban nem zárható ki, hogy a Bizottság az EUMSZ 207., 208. és/vagy 212. cikke alapján javaslatot fogad el az élelemhez való jog megerősítésére a harmadik országokban.

(18) A fenti okokból a Bizottság úgy véli, hogy a kezdeményezés egyetlen része sem esik nyilvánvalóan a Bizottság azon hatáskörén kívül, hogy a Szerződések végrehajtása céljából uniós jogi aktusra irányuló javaslatot terjesszen elő.

(19) Ez a következtetés nem érinti annak vizsgálatát, hogy a Bizottság fellépéséhez szükséges konkrét érdemi feltételek – beleértve az arányosság és a szubszidiaritás elvének való megfelelést, továbbá az alapvető jogokkal való összeegyeztethetőséget – ebben az esetben teljesülnének-e.

(20) A szervezői csoport megfelelő bizonyítékokat szolgáltatott arra vonatkozóan, hogy a kezdeményezés megfelel az (EU) 2019/788 rendelet 5. cikkének (1) és (2) bekezdésében meghatározott követelményeknek, és az említett rendelet 5. cikke (3) bekezdésének első albekezdésével összhangban kijelölte a kapcsolattartó személyeket.

(21) A kezdeményezés nem nyilvánvalóan visszaélésszerű, komolytalan vagy zaklató jellegű, illetve nem nyilvánvalóan ellentétes az Uniónak az Európai Unióról szóló szerződés 2. cikkében foglalt értékeivel vagy az Európai Unió Alapjogi Chartájában rögzített jogokkal.

(22) „Az élelem mindenkit megillető emberi jog! Az egészséges, méltányos és fenntartható élelmiszerrendszerekért” elnevezésű kezdeményezést ezért nyilvántartásba kell venni.

(23) Az a következtetés, hogy a nyilvántartásba vételnek az (EU) 2019/788 rendelet 6. cikke (3) bekezdése szerinti feltételei teljesülnek, nem jelenti azt, hogy a Bizottság bármilyen módon megerősítené a módosított kezdeményezés tartalmának ténybeli helytállóságát, ami a kezdeményezés szervezői csoportjának kizárólagos felelőssége. A kezdeményezés tartalma csak a szervezői csoport véleményét fejezi ki, és semmilyen módon nem tükrözi a Bizottság álláspontját,

ELFOGADTA EZT A HATÁROZATOT:

1. cikk

„Az élelem mindenkit megillető emberi jog! Az egészséges, méltányos és fenntartható élelmiszerrendszerekért” elnevezésű európai polgári kezdeményezést nyilvántartásba kell venni.

2. cikk

E határozat címzettje „Az élelem mindenkit megillető emberi jog! Az egészséges, méltányos és fenntartható élelmiszerrendszerekért” elnevezésű polgári kezdeményezés szervezői csoportja, amelyet kapcsolattartó személyként Olga KIKOU és Almudena GARCIA SASTRE képvisel.

Kelt Strasbourgban, 2025. július 8-án.

a Bizottság részéről
Maroš ŠEFČOVIČ
a Bizottság tagja